

sednih krajev, da so že v starodavnih časih slavno braterno M. B. 7 žalostij vpeljali. Družbeniki te bratovščine se namreč vsaki dan z 1 Oče našem in 1 Češčeno Marijo žalostni M. B. priporočajo, in njo za pomoč o smrtni uri prosijo. Po vsi Štajerski deželi, zlasti pa v Lavantinski škofiji, šteje braterna mnogo družbenikov. Radi prihajajo v prijazno, farni cerkvi Celjski prizidano kapelico žalostne Matere Božje, in tam po besedah sv. Duha „V svoje srce me zakrij“ (Vis. p. 8, 6.) v tužnih urah hladnega tolažila v ranjenem Marijinem srcu iščejo. — Posebno pa je vsaki cvetni petek kapelica od ranega jutra skoraj skoz celi dan z družbeniki in drugimi čistilci M. B. prenapolnjena. Ta cvetni petek je namreč glavni praznik bratovščine, in se kolikor mogoče, slovesno obhaja. V posebnem govoru se družbenikom, kojih je večina navzočih, o stanju bratere poroča. Tako je imela bratovščina tudi na letošni cvetni petek — to je 27. sušca — slovesno sv. opravilo s primernim govorom. P. n. družbenikom, ki niso navzoči bili, se sledeče naznanja:

V preteklem braterskem letu, namreč od lanskega cvetnega petka do letošnjega, je, kolikor se je zvedeti dalo, 12 udov odmrlo; izmed teh jih je 7 v Celjski župniji, 5 pa zvanaj stanovalo. Za vsakim posebej se je iz lece oznaniilo in služilo mrtvaško sv. opravilo. Razun tega so se skoz celo leto o petkih v žal. kapeli vsled braterskih pravil za vse med letom odmrle družbenike sv. meše opravljale.

Dne 4. novembra je bilo mrtvaško sv. opravilo za vse rajne družbenike. — Imetje bratere znaša 1051 fl. 10 kr., in je v Celjski hranilnici vloženo. Ta svota se je v primeri z drugimi leti zato zdatno pomnožila, ker je neki (neimenovan) družbenik 100 fl. daroval. Naj se še tukaj omeni posebna dobrota ali milost, koja se je bratovščini v preteklem letu podelila. Sv. Oče Leo XIII. so namreč dne 15. majnika odločiti blagovolili, da je altar žal. kapele v Celju za vselej privilegirana, in da je vsaka duša v vicah, za katero se pri tem altaru sv. meša služi, popolnega odpustka deležna. Gotovo neprecenljiva dobrota!

P. n. udje, ki še lanske ali še dalje zaostale letnine niso odrajtali, se uljudno prosijo, da njo ali osebno prinesejo, ali pa po poštni nakaznici pošljejo. Od vmrlih družbenikov pa naj sorodniki bratersko knjižico izročijo, da se za nje mrtvaško sv. opravilo služiti in na njih mesto novi udje vpisati zamorejo. — Če je kdo znabiti o kakih braterskih zadevi v dvomu, naj se oglasi, in hitro se mu bo s pojasnilom postreglo.

V Celju meseca sušca 1885.

Anton Šlander,
vikar in voditelj bratere.

Gospodarske stvari.

Kako treba krompir saditi in pridelovati.

II. Tudi obdelovanje zemljišča je večasih pomaujkljivo, in ne redkokrat se primeri, da se strnišča še le spomladi preorjejo ali prekopljejo in tako krompir v na novo prebrneno zemljo posadi. To je na vsak način krivo. Krompir zahteva globoko, dobro pripravljeno, rahlo zemljo in zato se mora že v jesen polje za krompir globoko preorati ali prekopati in spomladi najmanj še enkrat prst prebrniti.

Sadi se krompir v nekterih krajih prezgodaj. Prezgodnje sadenje nima ne le nobene koristi, marveč v mnogih slučajih še škode. Le po suhih, toplih in mrazov dobro zavarovanih legah se more svetovati krompir rano saditi. V težki, mokrotni in mrzli zemlji gre krompir še le v drugi polovici aprila ali v začetku maja, ko je zemlja že dosti pregreta, saditi. Še le, ko je zemlja že na 10° Celsija razgreta, krompir začne poganjati, zato je brez koristi krompir prej v zemljo polagati. Tudi se ne sme v nemar puščati, da krompirjeve mladike že pri mrazu od 1° Celsija pozebejo; zato je v krajih, kjer so še pozne slane in mrazovi na dnevnem redu, rano posajanje krompirja zelo nevarno, in bi se ne smelo goditi.

Mnogo se greši pri izbiranju in ravnanji s semenom. Za seme bi se morali le popolnoma izraščeni, zdravi gomolji jemati. Žal, da se v mnogih slučajih ravno nasprotno godi. Posebno pa se pogosto primeri, da se krompir, ki je že močno razcimljen in kateremu so se cime potrgale, za seme vzame. Taki gomolji so že velik del svoje redivne moči izgubili in dajejo potem navadno tudi slabejše obrodke. Drugače je stvar, ako se slabo razcimljen krompir v že dobro razgreto zemljo polaga. Tu se rast in tudi zrelost krompirja pospešuje in tudi obilnost obrodka se pomnoži.

Celi gomolji so za posajanje boljši od razrezanih. Kdor jih pa reže, naj tako narezano seme nekoliko dni na suhem pusti, da se narezi nekoliko posuše in zacelijo. Naj se razrezan krompir z pepelom ali malcem potrosi; to mnogo pomaga v zacelitev narezkov.

Velika hiba je dalje tudi ta, da se seme ne menjava. Brž ko krompirjev obródek začne pojemati in brž ko njihova dobrota ponehava, zlasti pa če začne krompir boleznimi napadati, se mora seme premenjati. Kaj takega pa mali kmetovalec prav redkokdaj stori. Semenski gomolji se v mnogih gospodarstvih celo ne premenjajo in na navedene okolnosti se celo nič ne porajta.

So gospodarstva, v kterih se skozi 20 in več let seme vedno le iz domačega pridelka jemlje in kjer se na premenjavo semena še po-

misli ne. In vendar je premenjava semena pri krompirju ravno tako potrebna, kakor pri drugih rastlinah.

Mnogokrat se greši tudi pri izbiranju sorte. Mnogo je gospodarstev, v katerih se le pozne sorte sadijo. To pa zaradi tega, ker jih imajo za bolj rodovitne, bolj močnate in tudi za bolj trpežne od ranih krompirjevih sort. Res imajo pozne sorte večidel vse te lastnosti, vendar pa se na drugi strani ne sme v nemar puščati, da je tudi mnogo ranih sort, ki ne le da obilno rodijo, marveč se tudi dolgo hraniti puste, če so le dozorele in se na pravem mestu shranjujejo. (Konec prihodnjic)

Gruške povrtnice.

III. 22. Gruška redkvica. (Rettigbirne.) Sad je drobičken, okrogel, zelenkasto-žolt, zrel, svitložolt, brez rudečice, izvrsten, dišaven, z bergamaščanskim okusom. Zori proti koncu avgusta in se ne meca. Drevo je zdravo in daje obilne obrodke.

23. Gruška poletna dekanovka. (Sommer Dechantsbirne.) Sad je srednje debelosti, debelotrebušnat, blede, svitlozelen, zrel, žoltozelen, brez rudečice, nježnega, zakislega, muškatega okusa. Je izvrsten namizni sad, ki proti koncu avgusta zori in 14 dni trpi. Drevo srednje veliko, rodovitno.

24. Gruška kraljeva muškateika. (Königliche Muskatellerbirne.) Sad je droben, topo-okrogel, žoltastozelen, zrel, svitložolt, solčno lice nekoliko mrklo rudeče zapravo. Okus je nježen malo kisel, vrezaven. Je grška namiznica prve vrste, zori v začetku septembra in trpi tri tedne. Drevo je veliko, in se daje najlepše v visoka debela vzrediti.

26. Gruška poletna jambreta. (Sommerambrette.) Sad je srednje-debel, topokrogličast zelen in dozoren le pegama žolt, skozi in skozi je bergamaščanskega okusa, je izvrsten namizen sad, zori konec septembra in se drži tri tedne. Drevo je srednje velikosti, in tudi v slabiji zemlji dobro propeva.

27. Gruška lovčanka. (Jagdbirne.) Sad nekoliko droben, jajast, lepo svitlozelen, zrel, svitložolt. Je izvrstna pozimna grška povdarjenega, muškatega okusa, kakor sladkor sladkega. Zori meseca novembra, trpi do januarja, sme se pa še le pozno z drevesa trgati. Drevo je malo, zahteva krepko hladno zemljo.

28. Gruška dolga bela dekanovka. (Lange, weisse Dechantsbirne.) Sad je srednje debelosti, podolgovat, zelenožolt, zrel bledežolt kakor limona. Je žlahtna namizna grška, dišečega, muškatega okusa. Zori meseca oktobra in trpi štiri tedne. Drevo je malo, daje obilen obrodek tudi kot pritlikovec na divjak vcepljena.

29. Gruška maronka tudi grška kolmarka. (Mannabirne.) Sad je debel, svit-

lozelen, zrel žoltastozelen in svitložolt. Je jedna najboljših zimskih namiznic. Zori meseca decembra in se drži do marca. Drevo rodi pozno pa obilno. Zahteva dobro zemljo in zavetno, toplo lego. Ob špalire najboljše kaže.

30. Gruška rujava rudečka. (Braunrothe Sommerbirne.) Sad droben, otopljen, krogličast, svitlozelen, zrel žoltastozelen. Solčno lice je temnorudeče zaprano. Cenjena grška namiznica, dišečega sladkorjevega okusa. Zori konec avgusta. Drevo srednje veliko, rodovitno.

31. Gruška jajača. (Eierbirne.) Sad je droben, žoltastozelen, zrel svitložolt, močno pikast. Izvrsten za na mizo in v gospodarstvo, zori sred avgusta in se drži več dni. Drevo je precej veliko, rodovitno in zasluži priporočbe.

Razun naštetih in opisanih sort pa bi v nobeni večji nasadbi ne smela manjkati: Die-lova maslenka, Hardenpontova zimska maslenka holandska smokvičanka, kolomova jesenska maslenka, grška Vladarica, grška postručanka, nemška Bergamaščanka, Grumkova zimka, Kolomova žlahtna zimka, lesnobarvasta maslenka, Napoleonova maslenka, Žlahtna šarnevka, Boskova čepana, prikasta poletna trnovka; za gospodarstvo: drobna palatinka, cimotna maslenka, grška glivinka itd. itd.

Sejmi. 11. aprila v Dobju, 13. aprila v Vojniku, sv. Lenartu v Slov. gor. pri Mariji Snežnici, Središču, Rogatecu, Cirkovcah, 14. apr. v Zdolah, 15. apr. na Vranskem, na Malih Rodnah pri Mariji Snežnici in v Spielfeldu.

Dopisi.

Sv. Marjeta na Pesnici, dne 30. sušca. (Nesrečen tat.) Že mnogokrat in na več let v zapor kaznovani porednež Donko iz Jakobovega dola, fare sv. Marjete, hotel si je nekaj mesenine za prihodnje Velikonočne praznike priskrbeti. Odpravi se tedaj v to svrho v noči od 26—27. t. m. z nepoznanimi tovariši na pot po slanino. Pri vdovici Mariji Valentan v Dragučovi pritrudi zunanjja vežna vrata z močnim kolom, po lestvici pa se poda ponočna drhal na streho, kjer je toliko raznese, da so zamogli tatinski lopovi na nadhišje. Tukaj pograbiyo in si naložijo od več svinj mesa, zabele in predobrih klobas in ko še nekaj obleke in skrinj pregledajo in premečejo, jo odrinejo po nenavadni poti domov. Pa ni sreče brez nesreče in tako je tudi tukaj bilo. Vesela ponočna drhal s težko pa mastno butaro na hrbtu pride komaj kakih 5 minut hoda, kar poglavarju moči opešajo. Kaj da se je zdaj godilo, ali zakaj je Donko obnemogel, to je skrivnost, mi samo to znamo, da so ga drugo jutro mrtvega na torišču našli. Imel je v obrnjeni suknji po žepih